

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра права Європейського Союзу

С И Л А Б У С
навчальної дисципліни
«Право Ради Європи»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2022

Харків – 2022

Силабус навчальної дисципліни «Право Ради Європи» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 22 с.

Розробник:

Трагнюк Олеся Янівна,
кандидат юридичних наук, професор, доцент

Затверджено на засіданні кафедри права Європейського Союзу
(протокол № 1 від 1 вересня 2022 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні кафедри права Європейського Союзу (протокол №12 від 22 червня 2023 року)

Завідувач кафедри – Яковюк Іван Васильович, доктор юридичних наук, професор, професор

Завідувач кафедри - Комарова Тетяна В'ячеславівна, доктор юридичних наук, професор, професор

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Право Ради Європи
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Трагнюк Олеся Янівна, к.ю.н., професор, доцент кафедри права Європейського Союзу
Контактний телефон	050 325 3151
E-mail	o.ya.tragnyuk@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	https://us04web.zoom.us/j/89187507192?pwd=dysvbUJLU1dSNVduQ0JjUmI5alBNUT09 Ідентифікатор конференції: 891 8750 7192 Код доступу: 2Nh12H

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається сутність права Ради Європи як особливої сукупності норм міжнародного права, призначення якої полягає в забезпеченні міжнародно-правового регулювання співробітництва держав та інших суб'єктів міжнародного права та учасників міжнародних відносин у сферах, що охоплюються предметною компетенцією цієї міжнародної міждержавної регіональної організації. Розглядаються питання становлення та еволюції інституційної системи та права Ради Європи. Звертається увага на специфіку членства у Раді Європи, взаємодії Ради Європи та інших міжнародних організацій, особливості договірного права Ради Європи, моніторингових та контрольних механізмів Ради Європи. Особлива увага приділена питанням членства України в Раді Європи.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни - формування системи наукових знань щодо договірного та інституційного права Ради Європи, формування вмінь та навичок його застосування в національному правопорядку, активізація

аналітичної діяльності здобувачів вищої освіти, проведення науково-дослідницької роботи у сфері права Ради Європи.

Завдання:

- ознайомлення студентів з історичними передумовами створення Ради Європи та основними етапами її розвитку
- визначення актуальних проблем розвитку договірної та інституційної права Ради Європи та напрямів сучасних наукових досліджень у цій сфері;
- отримання знань про інституційну систему Ради Європи, статус та повноваження її статутних та спеціалізованих органів;
- опанування студентами виробленими юридичною наукою знаннями щодо базових положень права Ради Європи, його принципів, джерел, механізмів гармонізації права держав-членів Ради Європи, засад взаємодії права Ради Європи з національним правом держав-членів РЄ;
- ознайомлення із контрольними та моніторинговими процедурами в рамках Ради Європи;
- формування вмінь та навичок ідентифікації та практичного застосування норм договірної та «м'якого» права Ради Європи в національній правовій системі;
- застосування набутих знань для імплементації механізмів міжнародного судового та несудового захисту індивідуальних та колективних прав людини у рамках Ради Європи, захисту прав у національних судах;
- формування навичок роботи з текстами міжнародно-договірних і політичних документів Ради Європи, аналізу їх змісту, навичок роботи із базою даних рішень Європейського суду з прав людини;
- формування навичок із визначення наслідків імплементації стандартів Ради Європи в українське законодавство, наслідків

застосування механізмів юридичного і політичного моніторингу Ради Європи для контролю за дотриманням державами-членами своїх зобов'язань.

***Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.
Міждисциплінарні зв'язки***

Пререквізити: актуальні проблеми методології наукових досліджень, правове регулювання внутрішнього ринку ЄС, право Європейського Союзу та його система.

Кореквізити: міжнародні стандарти адвокатури, захист прав у Європейському суді з прав людини, європейське інтернет-право.

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН 1. Демонструвати знання ключових понять, принципів, теорій та доктрин у сфері права Ради Європи.

РН 2. Виявляти знання історичних передумов створення та основних етапів еволюції Ради Європи в контексті розгортання процесів регіональної інтеграції, а також сучасних тенденцій інституційного розвитку Ради Європи.

РН 3. Демонструвати ґрунтовні знання щодо правової природи Ради Європи як особливого різновиду регіональних міжнародних організацій, її місця у міжнародній інституційній системі, її взаємодії з іншими міжнародними організаціями.

РН 4. Характеризувати особливості природи членства у Раді Європи, критеріїв членства, процедури набуття та припинення членства у Раді Європи, правових аспектів членства України в цій організації, інституційної системи Ради Європи.

РН 6. Здійснювати критичний, логічний та системний аналіз основних джерел права Ради Європи, їх ієрархії, основних процедур нормотворчості як на рівні договірного права, так і актів «м'якого» права.

РН 7. Демонструвати розуміння природи та особливостей договірних прав Ради Європи та знання типів міжнародних договорів Ради Європи, порядку її розробки, прийняття, реєстрації.

РН 8. Вміння аналізувати, правильно тлумачити та застосовувати норми права Ради Європи в професійній діяльності та пояснювати специфіку застосування різноманітних джерел права Ради Європи.

РН РД 9. Демонструвати знання основних положень базових конвенцій Ради Європи у сфері захисту прав людини, демократії, верховенства права, вміння правильно тлумачити їх та застосовувати у практичній діяльності, визначати їхній вплив на удосконалення правової і політичної системи України.

РН 10. Виявляти особливості та вміти пояснювати специфіку часткових угод як джерел права Ради Європи, знання їх природи, різновидів, основних положень та наслідків участі України в цих угодах, а також особливості статусу та повноважень органів, що утворені відповідно до часткових угод.

РН 11. Демонструвати знання, розуміння та вміння пояснювати специфіку правового статусу контрольних та моніторингових процедур в рамках Ради Європи, типів контрольних органів базових конвенцій Ради Європи.

РН 12. Виявляти уміння застосовувати на практиці знання щодо використання інституту індивідуальних скарг, оцінки звітності держав, використання відвідувань, інспекцій та інших форм контрольних повноважень органами Ради Європи.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Створення та основні етапи розвитку Ради Європи.	Створення та основні етапи розвитку Ради Європи.	10
2	Членство у Раді Європи. Статутні та спеціалізовані органи	Членство у Раді Європи. Статутні та спеціалізовані органи Ради Європи, їх статус та повноваження.	12

	Ради Європи, їх статус та повноваження.		
3	Правові основи взаємодії Ради Європи та інших міжнародних організацій.	Правові основи взаємодії Ради Європи та інших міжнародних організацій.	10
4	Загальна характеристика договірної права Ради Європи.	Загальна характеристика договірної права Ради Європи.	10
5	Договори Ради Європи в сфері захисту прав людини, розвитку демократії та верховенства права.	Договори Ради Європи в сфері захисту прав людини, розвитку демократії та верховенства права.	5
6	Договори Ради Європи в сфері захисту прав людини, розвитку демократії та верховенства права.	Договори Ради Європи в сфері захисту прав людини, розвитку демократії та верховенства права.	5
7	Часткові угоди як особливий різновид джерел права Ради Європи.	Часткові угоди як особливий різновид джерел права Ради Європи.	10
8	Контрольні процедури на основі договорів Ради Європи. Значення та особливості реалізації контрольних повноважень Європейським Судом з прав людини	Контрольні процедури на основі договорів Ради Європи. Значення та особливості реалізації контрольних повноважень Європейським Судом з прав людини	10
9	Особливості моніторингових процедур ПАРС та Комітету Міністрів Ради Європи. Контрольні та моніторингові процедури на основі часткових угод.	Особливості моніторингових процедур ПАРС та Комітету Міністрів Ради Європи. Контрольні та моніторингові процедури на основі часткових угод.	10

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота (в годинах)
1	Загальна характеристика договірних права Ради Європи.	Загальна характеристика договірних права Ради Європи.	110
2	Договори Ради Європи в сфері захисту прав людини, розвитку демократії та верховенства права.	Договори Ради Європи в сфері захисту прав людини, розвитку демократії та верховенства права.	
3	Контрольні процедури на основі договорів Ради Європи. Значення та особливості реалізації контрольних повноважень Європейським Судом з прав людини	-	

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- письмове виконання домашніх завдань;
- засвоєння теоретичного матеріалу за темами практичних занять;
- доопрацювання матеріалів лекцій;
- робота в інформаційних мережах;
- опрацювання додаткової літератури;
- розробка кейсів;
- есе за вузькоспеціальною проблематикою;
- створення портфоліо навчального курсу та його презентація;
- написання рефератів, доповідей та їх презентація;
- підготовка та опублікування наукових статей, тез наукових доповідей;

- участь у студентських науково-практичних конференціях;
- складання бібліографії за відповідною темою;
- узагальнення судової практики;
- коментування джерел міжнародного права, а також національного права України та зарубіжних країн;
- інші форми роботи.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Методичних матеріалах з навчальної дисципліни «Право Ради Європи» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 року, Рада Європи. Верховна Рада України: оф. веб-портал. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_004
2. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV. Верховна Рада України: оф. веб-портал. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>
3. Про застосування судами міжнародних договорів України при здійсненні правосуддя: Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду від 19.12.2014 № 13. Верховна Рада України : оф. веб-портал. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0013740-14>
4. Виконання Україною зобов'язань. Рекомендація 1416 (1999), прийнята Парламентською Асамблеєю Ради Європи 22 червня 1999 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_599
5. Європейська конвенція про запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню. Вчинено у м. Страсбург 26 листопада 1987 р. URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_068

6. Європейська Конвенція про боротьбу з тероризмом : Вчинено у м. Страсбург 27 січня 1977 р. № ETS 90 . *Офіційний вісник України* від 19 квітня 2006 р. 2006. № 14. С. 337. Ст. 1055.
7. Європейська конвенція про взаємну допомогу у кримінальних справах : Вчинено у м. Страсбург, 20 квітня 1959 р. *Офіційний вісник України* від 16 липня 2004 р. 2004. № 26. С. 231. Ст. 1735.
8. Європейська конвенція про видачу правопорушників : Вчинено у м. Париж 13 грудня 1957 р. *Офіційний вісник України* від 16 липня 2004 р. 2004. № 26. С. 223. Ст. 1734.
9. Європейська конвенція про інформацію щодо іноземного законодавства : Вчинено у м. Лондон 7 червня 1968 р. *Офіційний вісник України* від 19 листопада 2004 р. 2004. № 44. С. 362. Ст. 2941.
10. Європейська культурна конвенція : Вчинено у м. Париж 19 грудня 1954 р. *Офіційний вісник України* від 25 жовтня 2006 р. 2006. № 41. С. 241. Ст. 2781.
11. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництва між територіальними общинами або властями : Вчинено у м. Мадрид 21 травня 1980 р. *Офіційний вісник України* від 15 березня 2006 р. 2006. № 9. С. 200. Ст. 585.
12. Європейська соціальна хартія (переглянута): Вчинено у м. Страсбург 3 травня 1996 р. № ETS 163. *Офіційний вісник України* від 18 жовтня 2006 р. 2006. № 40. С. 37. Ст. 2660.
13. Європейська хартія місцевого самоврядування : Вчинено у м. Страсбург 15 жовтня 1985 р. *Офіційний вісник України* від 3 квітня 2015 р. 2015. С. 450. Ст. 718.
14. Європейська хартія регіональних мов або мов меншин : Вчинено у м. Страсбург 5 листопада 1992 р. *Офіційний вісник України* від 25 грудня 2006 р. 2006. № 50. С. 379. Ст. 3381.
15. Конвенція про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом : Вчинено у м. Страсбург 8 листопада 1990 р. *Офіційний вісник України* від 16 квітня 1998 р. 1998. № 13. С. 304.
16. Конвенція про кіберзлочинність : Вчинено у м. Будапешт 23 листопада 2001 р. *Офіційний вісник України* від 10 вересня 2007 р. 2007. № 65. С. 107. Ст. 2535.

17. Конвенція Ради Європи про запобігання тероризму: Вчинено у м. Варшава 16 травня 2005 р. *Офіційний вісник України* від 10 вересня 2007 р. 2007. № 65. С. 124. Ст. 2536.
18. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173) : Вчинено у м. Страсбург 27 січня 1999 р. *Відомості Верховної Ради України* від 30 листопада 2007 р. 2007. № 47/47–48. С. 2028.
19. План дій Ради Європи для України на 2023-2026 роки «Стійкість, відновлення та відбудова» CM(2022)187 від 29 листопада 2022 Документ підготовлено Директоратом з координації програм Документ затверджено Комітетом міністрів Ради Європи 14 грудня 2022 CM/Del/Dec(2022)1452/2.4
20. Рамкова конвенція про захист національних меншин: Вчинено у м. Страсбург 1 лютого 1995 р. *Офіційний вісник України* від 08 жовтня 2013 р. 2013. № 75. С. 378. Ст. 2804.
21. Статут Європейської комісії «За демократію через право»: Додаток до Резолюції (90) 6, прийнятої Комітетом Міністрів 10 травня 1990 р. на 86-ій сесії. URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_244
22. Статут Ради Європи : Вчинено у м. Лондон 5 травня 1949 р. *Офіційний вісник України* від 16 липня 2007 р. 2007. № 26. С. 215. Ст. 1733.
23. Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією : Вчинено у м. Страсбург 4 листопада 1999 р. *Офіційний вісник України* від 15 березня 2006 р. – 2006. № 9. С. 252. Ст. 592.
24. Щодо вступу України. Рекомендація, прийнята Парламентською Асамблеєю Ради Європи 26 вересня 1995 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_589
25. Charter and Statutory Resolution of the Congress of Local and Regional Authorities of the Council of Europe / Revised version. Resolution (2015) 9 adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe on July 8, 2015. URL : <https://wcd.coe.int/com.instranet.InstraServlet?command=com.instranet.CmdBlobGet&InstranetImage=2790502&SecMode=1&DocId=2048106&Usag e=2>
26. Committee of Ministers of the Council of Europe. URL: <http://www.coe.int/en/web/cm/home>
27. Complete list of the Council of Europe's treaties. URL: <http://www.coe.int/en/web/conventions/full-list>

28. Convention on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse. Adopted by the Council of Europe on October 25, 2007. URL: <http://www.conventions.coe.int/Treaty/Commun/ChercheSig.asp?CL=ENG&CM=&NT=201&DF=&VL=>
29. Invitation to Ukraine to become a member of the Council of Europe. Resolution (95) 22 adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe on October 19, 1995. URL: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=539695&Site=CM&BackColorInternet=C3C3C3&BackColorIntranet=EDB021&BackColorLogged=F5D383>
30. Members handbook. Adopted by the Parliamentary Assembly Council of Europe on January 17, 2015. URL : http://assembly.coe.int/AboutUs/APCE_MembersHandbookE.pdf
31. Memorandum of understanding between the Council of Europe and the European Union URL: http://ec.europa.eu/justice/international-relations/files/mou_2007_en.pdf
32. On observer status. Statutory resolution (93) 26 adopted by the Committee of Ministers of the Parliamentary Assembly on 14 May, 1993. URL: <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016804e42f6>
33. On partial and enlarged agreements. Statutory resolution (93) 28 adopted by the Committee of Ministers of the Parliamentary Assembly on May 14, 1993. URL: <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680534828>
34. On relations between the Council of Europe and international non-governmental organizations. Statutory resolution (93) 38 adopted by the Committee of Ministers of the Parliamentary Assembly on October 18, 1993. URL: <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016804d21f8>
35. The accession of the European Union/European Community to the European Convention on Human Rights. Resolution 1610 (2008) 1 adopted by the Parliamentary Assembly of the Council of Europe on April 17, 2008. URL: <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/X2H-Xref-ViewPDF.asp?FileID=17642&lang=en>

Література

Основна література

1. Право Ради Європи та практика ЄСПЛ : навч.-метод. посіб. / укл.: В. В. Форманюк, Р. Ф. Харитонов, Ю. Ю. Акіменко, О. В. Пасечник, О. К. Канєнберг-Сандул, Т. С. Федорова, Д. О. Гребенюк ; за ред. Х. Н. Бехруза ; НУ «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2023. 120 с.
2. Флоренц Бенуа-Ромер, Гайнріх Клебес. Право Ради Європи. Прямуючи до загальноєвропейського простору / пер. з англ. – Київ : К.І.С., 2007. – 232 с. – ISBN 966-7048-64-0.
3. Practical Impact of the Council of Europe Monitoring Mechanisms in Improving Respect for Human Rights and the Rule of Law in Member States. Directorate General Human Rights and Rule of Law Council of Europe, 2014. 62 p. URL: <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168007feea>
4. Steven Greer, Janneke Gerards & Rose Slove. Human Rights in the Council of Europe and the European Union: Achievements, Trends and Challenges. – Cambridge University Press. – 2018. – 939 p.
5. Supervision of the Execution of Judgments and Decisions of the European Court of Human Rights 2020, Council of Europe, March 2021, 87 p. URL: <https://rm.coe.int/2020-cm-annual-report-eng/1680a1f4e8>
6. The Council of Europe: Its Law and Policies. Front Cover. Stefanie Schmahl, Marten Breuer. Oxford University Press, 2017. Law. 986 p.

Додаткова література

1. Аббакумова Д.В. Членство в Раді Європи та захист прав людини. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 3. С. 439-445.

2. Аббакумова Д. В. Комітет Міністрів Ради Європи: міжнародно-правова природа та повноваження: монографія. Харків: Право, 2016. 256 с.
3. Андрієнко І. С. Європейська соціальна хартія як джерело європейських міжнародних соціальних стандартів у сфері подолання бідності. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2014. № 1. С. 78-8.
4. Анцупова Т. Коментар до рішення Європейського суду з прав людини про застосування тимчасових (забезпечувальних) заходів від 1 березня 2022 р. Верховний суд (03.03.2022). URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1261301/>
5. Анцупова Т. Наслідки виключення РФ із Ради Європи. *Закон і Бізнес* (17.03.2022). URL: https://zib.com.ua/ua/150910-naslidki_viklyuchennya_rf_z_radi_evropi_poyasnila_suddya_vs.html
6. Бенуа-Ромер Ф., Клебес Г. Право Ради Європи. Прямуючи до загальноєвропейського правового простору. [Перек. з англ. О. Андрійчук; наук.ред. С. Шевчук]. К. : К.І.С., 2007. 232 с.
7. Бошицький Ю. Л., Чернецька О. В., Дей М. О. та ін. Право міжнародних організацій і Україна: у схемах та таблицях: Навчальний посібник. / за заг. ред. Бошицького Ю. Л., Дей М. О. К.: Видавництво Ліра– К, 2015. 268 с.
8. Заблоцька Л. Г., Федорова А. Л., Шинкаренко Т. І. Політико–правові аспекти діяльності Ради Європи : навч. посібник : рекомендовано МОН України / Л. Г. Заблоцька, А. Л. Федорова, Т. І. Шинкаренко. Київ : Фенікс, 2007. 224 с.
9. Калмиков Т. О. Комісар з прав людини: місце та функції в системі органів Ради Європи : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Т. О. Калмиков ; кер. роботи М. В. Буроменський ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2016. 20 с.

10. Кацевич Т., Федорченко І. Європейська політика безпеки та роль міжнародних організацій (Рада Європи, ОБСЄ, ЄС) у вирішенні конфлікту на сході України. *Українознавчий альманах*. 2019. Вип. 24. С. 118–122. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukralm_2019_24_23
11. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (в питаннях і відповідях) : навч.-довідк. посіб. / [О. В. Сердюк, О. Я. Трагнюк, І. В. Яковюк та ін.] ; за заг. ред. І. В. Яковюка. – Харків: Право, 2019. 124 с.
12. Київець О. Процесуальне право Ради Європи: питання теорії і практики. *Юридичний вісник: щоквартальний журнал*, 2014. № 3. С. 389.
13. Краснікова О.В. Виключення з Ради Європи як санкція за порушення міжнародних зобов'язань. *Юридичний науковий електронний журнал*, 2022. С. 249-252.
14. Кузьма В. Ю. Міжнародно - правові аспекти співробітництва Ради Європи з Європейським Союзом. Дис. на здоб. наук. ступеня к.ю.н. за спеціальністю 12.00.11 – міжнародне право. Національний університет «Одеська юридична академія». Одеса, 2018. 242 с.
15. Лінник Н. В. Європейська Соціальна Хартія на захисті прав дітей. *Часопис Київського університету права*. 2016. № 3. С. 38-4.
16. Павлів-Самоїл Н. П. Аналіз відповідності національного законодавства ратифікованим статтям Європейської соціальної Хартії (переглянутої). *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Юридичні науки. 2016. № 845. С. 302-307.
17. Посібник з європейського антидискримінаційного права. Українське видання: ТОВ «К.І.С.», 2013. 196 с.
18. Посібник з європейського права у сфері захисту персональних даних видання 2018 року. Агенція Європейського Союзу з питань

- основоположних прав та Рада Європи, 2018, 436 с. URL: https://echr.coe.int/Documents/Handbook_data_protection_UKR.pdf
19. Посібник з європейського права з питань доступу до правосуддя. Агенція Європейського Союзу з питань основоположних прав та Рада Європи, 2016, 236 с. URL: https://echr.coe.int/Documents/Handbook_access_justice_UKR.pdf
20. Птуха С. С. Правові аспекти діяльності Ради Європи у сфері охорони та використання культурної спадщини : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: [спец] 12.00.11 «Міжнар. право» / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. Київ, 2012. 21 с.
21. Сухорольський П. Міжнародний механізм реалізації конвенцій з охорони довкілля. *Юридична Україна*. 2012. № 3. С. 102–107.
22. Федорова А. Л. Зобов'язання України за Європейською соціальною хартією (переглянутою): юридичні наслідки в разі невиконання. *Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки*. 2015. Т. 168. С. 77-81. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NaUKMAun_2015_168_20
23. Федорова А. Захист внутрішньо-переміщених осіб: стандарти Ради Європи та законодавство України. Пріоритетні напрями досліджень розвитку держави і права в умовах євроатлантичної інтеграції України. З нагоди 65-річчя проф. І. Біласа. за заг. ред. проф. Н. Камінської, Київ. – Дрогобич: Посвіт, 2018. С. 271 – 285.
24. Харитонов Р. Ф., Масловська Т. П. Проблемні аспекти правосуб'єктності міжнародних організацій: Європейський союз та Рада Європи. *Юридичний науковий електронний журнал*, 2022. № 11, С. 816-818.
25. Харитонов Р. Ф., Перова О. А. Роль міжнародної організації Ради Європи в системі європейської колективної безпеки. *Юридичний науковий електронний журнал*, 2022. № 11, С. 819-822.

26. Шевченко-Бітенська О. В. Правові механізми Ради Європи у сфері захисту людей від насильства : 12.00.11 : дис. ... канд. юрид. наук / НУ «ОЮА». Одеса, 2015. 210 с
27. Terec-Vlad, L. . (2022). Analysis of the Organization of the Council of Europe from a Historical Perspective. *Journal for Social Media Inquiry*, 4(1), 35-40.
28. The Council of Europe and European Union. Partners in Promoting Human Right and Democrac. Council of Europe and European Union, 2020. 7 p.
29. Tkowski Andrzej. Labour Law: Council of Europe. Kluwer Law International, 2019. 256 p.

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>
2. Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>
3. Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>
4. Офіційний Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>
5. Офіційний веб-портал Організації Об'єднаних Націй - <http://www.un.org/>
6. Офіційний веб-портал Ради Європи - <https://www.coe.int/en/web/portal>
7. Офіційний сайт Європейського суду з прав людини - <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
8. Офіційна сторінка Офісу Ради Європи в Україні - <https://www.coe.int/uk/web/kyiv/home>
9. Документи Ради Європи щодо України - <https://www.coe.int/uk/web/kyiv/documents>

10. Участь України у діяльності Ради Європи - <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/rada-yevropi/uchast-ukrayini-u-diyalnosti-radi-yevropi>
11. Офіційна сторінка ПАРЄ - <https://pace.coe.int/en/>
12. Офіційна сторінка Комітету Міністрів РЄ - <https://www.coe.int/en/web/cm/about-cm>
13. Процедури і методи роботи Комітету Міністрів Ради Європи - https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=090000168058d922
14. Офіційна сторінка Конгресу місцевих і регіональних рад Ради Європи - <https://www.coe.int/en/web/congress>
15. Офіційна сторінка Генерального Секретаря Ради Європи - <https://www.coe.int/en/web/secretary-general/home>
16. Офіційна сторінка Банку Розвитку Ради Європи - <https://coebank.org/en/>
17. Офіційна сторінка Комісара Ради Європи з прав людини - <https://www.coe.int/en/web/commissioner/home>
18. Офіційна сторінка Конференції міжнародних неурядових організацій Ради Європи - <https://www.coe.int/en/web/ingo>
19. Офіційна сторінка Європейського центру глобальної взаємозалежності та солідарності (Північ-Південь Центр). - <https://www.coe.int/en/web/north-south-centre>
20. Офіційна сторінка Групи зі співробітництва у боротьбі проти зловживання наркотиками та їх незаконного обігу (Група Помпиду) - <https://www.coe.int/en/web/pompidou>
21. Офіційна сторінка Європейського комітету соціальної згуртованості - <https://www.coe.int/en/web/european-social-charter/european-committee-for-social-cohesion>
22. Офіційна сторінка Європейського директорату з якості лікарських засобів та охорони здоров'я (EDQM) - <https://www.edqm.eu/en/>

23. Офіційна сторінка Групи держав проти корупції (GRECO) - <https://www.coe.int/en/web/greco>
24. Офіційна сторінка Керівного комітету з медіа та інформаційного суспільства (CDMSI) - <https://www.coe.int/en/web/freedom-expression/cdmsi>
25. Офіційний веб-портал Організації з безпеки і співробітництва в Європі - <http://www.osce.org/>
26. Офіційний веб-портал Європейського Союзу - <http://europa.eu/>
27. Офіційний веб-портал Світової організації торгівлі - <https://www.wto.org>
28. Український часопис міжнародного права - <http://jusintergentes.com.ua/index.php?lang=uk>
29. Альманах міжнародного права - <http://www.intlawalmanac.net>
30. European Journal of International Law - <http://www.ejil.org/archives.php>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри права Європейського Союзу. URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=605:

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні заняття; систематично та активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при розв'язанні завдань; якісно виконувати письмові завдання, контрольні та самостійні роботи тощо. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, мут-кортах, готувати тези наукових доповідей, тощо.

Обов'язкова вимога - дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» ([https://nlu.edu.ua/files/norm doc/kodeks academichnoyi etyky.pdf](https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf)).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (приміром, для перегляду презентацій лекцій). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Міжнародне енергетичне право» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе або реферату за ініціативи студента. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки здобувача у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття здобувач може отримати оцінку чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів, контрольних робіт, тестування тощо.

Протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують завдання для самостійної роботи (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна

кількість балів за самостійну роботу студентів – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	Зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34